

Υβριδικά Μονοπάτια: Σπηλιές Μετάβασης προς τη Μονεμβασιά

Δανάη Αμανατίδου, Νικολέτα Μπούγου - 23/09/2022

Διπλωματική Εργασία

Φοιτήτριες: Δανάη Αμανατίδου, Νικολέτα Μπούγου

Επιβλέπων: Ιορδάνης Στυλίδης

Σύμβουλος: Ανθή Κοσμά

Πανεπιστήμιο: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών

Ημερομηνία Παρουσίασης: Ιούνιος 2022

Τόπος: Μονεμβασιά

Έχω επισκεφθεί αρκετές φορές τη Μονεμβασιά κατά τη διάρκεια των ταξιδιών μου στην Πελοπόννησο. Αυτός ο τόπος είναι ένα μέρος χαμένο στον χρόνο, έχει τον χαρακτήρα μιας άλλης εποχής. Τα τοπία που αντικρίζω από κάθε γωνία είναι ιδιαίτερα και με συγκινούν. Τα σπίτια, τα μικρά αυτά σοκάκια, όλα. Η αίσθηση που μου δημιουργείται όταν περνάω την πύλη του χωριού, αυτό το μεταβατικό στάδιο μεταξύ του τώρα και του παρελθόντος, είναι μοναδική. Σαν να κάνω μια παύση στο παρόν και ξαφνικά έχω μπροστά μου μια ατμόσφαιρα καθαρή και ήρεμη.

Προετοιμασία του επισκέπτη για το τι επρόκειτο να βιώσει στο ιστορικό χωριό, σαν μια επιστροφή στο παρελθόν. Εκεί που ο χρόνος σταματά, το φως προέρχεται από σχισμές στο έδαφος, οι σπηλιές γίνονται η φυγή από τον ήλιο, οι άνθρωποι γίνονται παρατηρητές και προστατεύονται από τους ανέμους. Η διαδρομή αυτή κρύβει μέσα της νέες χρήσεις. Εργαστήρια, χώρους ανάπαυσης και ποίησης, κοινόχρηστη κουζίνα και μονοπάτια προς τη θάλασσα. Έτσι ο περιπατητής μπορεί να κάνει μια στάση πριν την είσοδό του στο χωριό, να κατέβει μέσω του νέου μονοπατιού-ράμπας στις σπηλιές σκιάς και να αγναντέψει το απέραντο γαλάζιο.

Προβλήματα

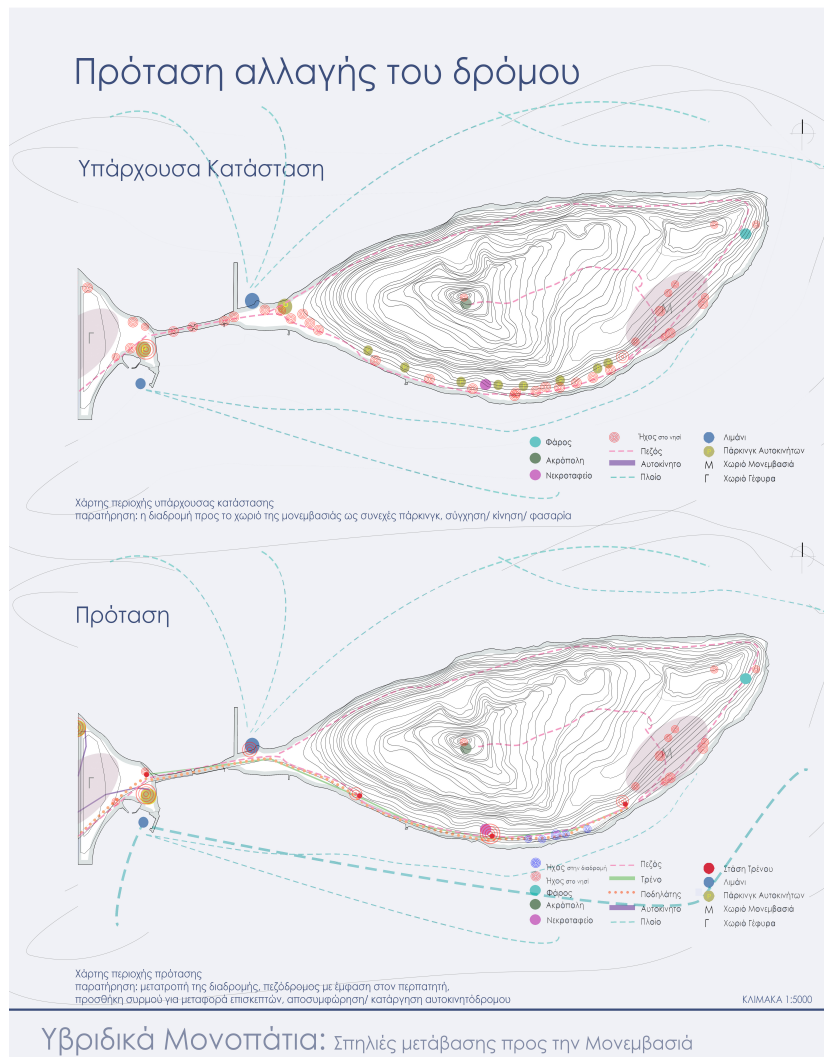
Στον δρόμο από τη γέφυρα προς το χωριό, δεν υπάρχει καμία διαγράμμιση για τη δεύτερη λωρίδα των αυτοκινήτων, αλλά ούτε και για τους πεζούς που επιλέγουν να πάρουν τον δρόμο για το χωριό. Αυτό συμβαίνει καθ' όλη τη διάρκεια που προχωράμε μέχρι να περάσουμε την πύλη της Μονεμβασιάς. Σε κάποια σημεία, εάν υπάρχει παρκαρισμένο αυτοκίνητο και άλλα οχήματα προσπαθήσουν να περάσουν την ίδια στιγμή και από τις δυο κατευθύνσεις, δημιουργείται σύγχυση και είναι ιδιαίτερα επικίνδυνο για τους πεζούς.

Επιπλέον, τα αυτοκίνητα αναπτύσσουν εξαιρετικά μεγάλες ταχύτητες, σε όρια μη επιτρεπτά για τις κατοικημένες περιοχές. Ο δρόμος αλλά και το κοιμητήριο κατασκευάστηκαν εις βάρος των ερειπίων που υπήρχαν κατά μήκος του, αφού είναι φανερό ότι ο δρόμος χαράχτηκε πάνω σε αυτά. Το ίδιο συμβαίνει και στον χώρο του κοιμητηρίου, το οποίο φαίνεται να είναι κτισμένο πάνω στα συντρίμια. Οι εικόνες αυτές μας έβαλαν σε σκέψη.

Προς το τέλος πριν την είσοδο, το τοπίο γίνεται ακόμη πιο δυστοπικό. Κάδοι απορριμμάτων και μπάζων είναι παρατηρήσιμοι στον δρόμο. Αυτοκίνητα παρκαρισμένα χωρίς καμία διάταξη. Κάδους συναντάμε και σε άλλα σημεία του δρόμου, άλλοτε γεμάτους άλλοτε πεσμένους στο έδαφος, με τα σκουπίδια τους να κατευθύνονται προς τη θάλασσα. Όταν η μια λωρίδα γεμίσει με παρκαρισμένα, ξεκινάει η δεύτερη. Και κάπως έτσι αυτός ο δρόμος έχει γεμίσει με οχήματα, φωνές από ταξιδιώτες που δεν βρίσκουν χώρο για στάθμευση, και κόρνες

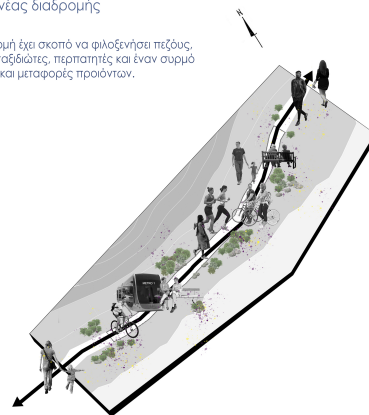
από άλλους που θέλουν να διασχίσουν τον δρόμο αλλά δεν έχουν τη δυνατότητα.

Νέα χάραξη διαδρομής

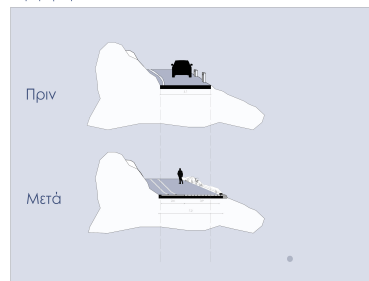

Concept νέας διαδρομής

Η νέα διαδρομή έχει σκοπό να φιλοξενήσει πεζούς, ποδηλάτες, τοξιδιώτες, περπατητές και έναν συμμό για επιβάτες και μεταφορές προϊόντων.

Τομή δρόμου

Κλίμακα 1:200

Η πρόταση μας για το νησί της Μονεμβασιάς αφορά αρχικά την ανακατασκευή και την μικρή επέκταση του δρόμου της Μονεμβασιάς ούτως ώστε να επιτρέψει την πρόσβαση ενός τραμ και έναν δρόμο ήπιας κυκλοφορίας με έμφαση στον πεζό και τον ποδηλάτη. Η πρόσβαση σε αυτοκίνητα είναι περιορισμένη.

Υβριδικά Μονοπάτια: Σπηλιές μετάβασης προς την Μονεμβασιά

Αμανατίδου Δανάη_ Μπούγου Νικολέτα

ΙΟΥΝΙΟΣ 2022

Ένα τραμ θα εξυπηρετεί τη μετακίνηση των επισκεπτών. Το τραμ ξεκινάει από το γειτονικό χωριό (Νέα Μονεμβασιά). Ο σταθμός βρίσκεται στην αρχή της συνδετικής γέφυρας, απ' όπου ξεκινάει και το τρένο και τερματίζει στην είσοδο της καστροπολιτείας. Για τη μεταφορά των επισκεπτών στην περιφέρεια της Μονεμβασιάς, θα χρησιμοποιήσουμε ένα τραμ που λειτουργεί με μπαταρίες, ώστε να μην χρειάζεται καλώδια.

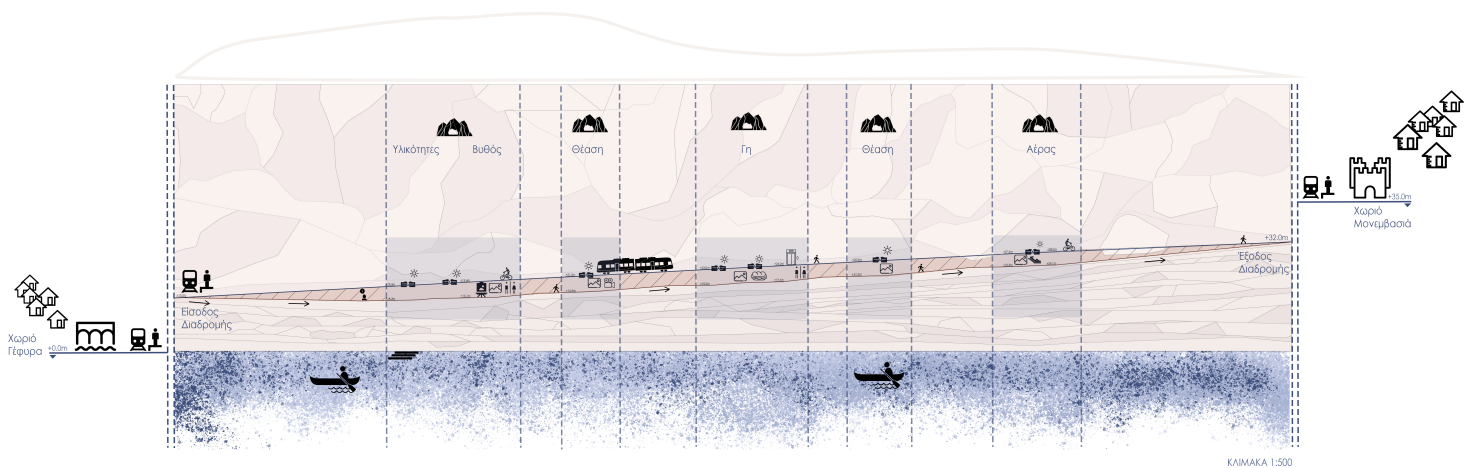
Πολιτιστική Διαδρομή

Μετά από την εκδρομή μας στη Μονεμβασιά και την καταγραφή των ελλείψεων και των προβλημάτων στο νησί, κρίναμε πως είναι αναγκαία η δημιουργία μιας πολιτιστικής διαδρομής για την ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και προσαρμογή των επισκεπτών στο τοπίο και το ιστορικό χωριό της Μονεμβασιάς. Η διαδρομή που δημιουργήσαμε έχει πολιτιστικό χαρακτήρα, καθώς κατά μήκος της τρέχει μια μόνιμη έκθεση στιγμιότυπων από την ιστορία, τη βιοποικιλότητα και τα τοπία της περιοχής. Ταυτόχρονα, ακολουθώντας τη διαδρομή, ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να έρθει πιο κοντά στα βράχια και να πλησιάσει τη θάλασσα.

Διαγραμματική τομή

Το διάγραμμα τομής χρησιμοποιήθηκε ως εργαλείο κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού, καθώς μπορέσαμε να εξηγήσουμε τις παράλληλες διαδρομές που αναπτύσσονται, ενώ ταυτόχρονα μας βοήθησε στο να πάρουμε την απόφαση να δημιουργήσουμε 5 χώρους με διαφορετικές χρήσεις. Οι χώροι αυτοί ονομάστηκαν "Σπηλιές", διότι βρίσκονται κάτω από τον δρόμο και επικοινωνούν μέσα από έναν διάλογο πλατύσκαλων και ραμπών. Ο περπατητής μέσω της ράμπας έχει τη δυνατότητα να κατέβει και να ανέβει από το επίπεδο του δρόμου στο επίπεδο των σπηλιών. Στο παρακάτω διάγραμμα μπορούμε να δούμε τον διαχωρισμό και τις δραστηριότητες των χώρων.

Διάγραμμα διαδρομής και χρήσεις

- Σημιά 1**
Υλκότητες_Βυθός
 Μόνιμη έκθεση:
 Με τα υλικά του νησιού τους
 ζωντανούς οργανισμούς
 του βυθού
- Σημιά 2**
Θάλαση
 Προβολές:
 Οπτικοακουστικό υλικό
 Θεματολογίας Εκθέσης
- Σημιά 3**
Γη
 Τοπικές Γεύσεις
- Σημιά 4**
Θάλαση
 Προβολές:
 Οπτικοακουστικό υλικό
 Ανεξάρτητης Θεματολογίας
- Σημιά 5**
Αέρας
 Ρεβασμα, άραγμα,
 ξεκούραση λίγο πριν
 την έξοδο από την
 διαδρομή

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Φέριρα	Χαριό Φέριρα	Θαλάσσιες Δραστηριότητες	Μόνιμη Έκθεση
Πύλη	Χαριό Μονεμβασιά	Πλοιάρι	Προβλεψη
Τραμ	Δημόσιος Τουαλέτες	Πλοιάρι	Φυσικός Ξύλινη Παπαγόρα
Σταση Τραμ	Ασανισέρ	Άραγμα	
Σημιά	Κουζίνα	Πληροφορίες	

Υβριδικά Μονοπάτια: Σηηλιές μετάβασης προς την Μονεμβασιά

Αμανατιδου Δανάη_ Μπούγου Νικολέτα

ΙΟΥΝΙΟΣ 2022

Αποτύπωση παρέμβασης

Πληροφορίες: 25 τ.μ.

Σχέδια

Η διαδρομή περιέχει:

Εισόδος → Πληροφορίες: 25 τ.μ.

Σηηλιά 1: Υλκότητες_Βυθός

Στην πρώτη σηηλιά, βρίσκουμε την μόνιμη έκθεση της διαδρομής. Το φωτογραφικό υλικό αφορά το υλικό του ηησού αλλά και πληροφορίες για τον βυθό, τους ζωντανούς οργανισμούς και την κλωρίδα του τόπου.

Υλκότητες: 94 τ.μ.
Βυθός: 100 τ.μ.
WC: 16 τ.μ.

Σηηλιά 2: Θέαση

Ενώ η έκθεση συνεχίζεται παράλληλα βρίσκουμε την δεύτερη σηηλιά, έναν χώρο προβολών που αφορά κυρίως την Μονεμβασία. Η αίθουσα έχει την δυνατότητα να φιλοξενήσει συγκενρώσεις και ημερίδες παντός τύπου.

Θέαση_1: 92 τ.μ.

Σηηλιά 3: Τοπικές Γεύσεις

Σε αυτή την σηηλιά ο περπατητής έχει την δυνατότητα να φάει και να μαγειρέψει.

Κουζίνα: 130 τ.μ.

Κάτοψη 1:200

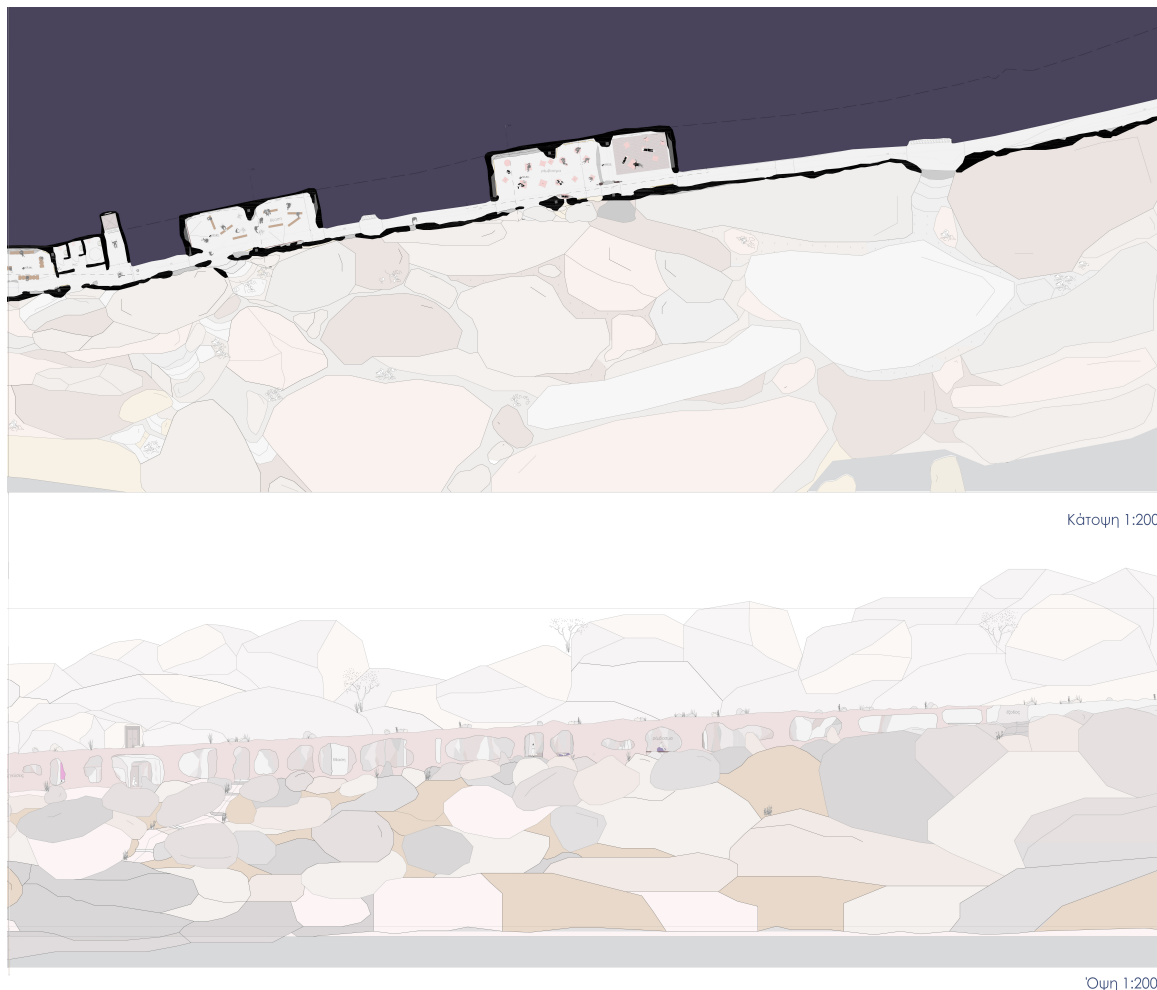

Όψη 1:200

Υβριδικά Μονοπάτια: Σηηλιές μετάβασης προς την Μονεμβασία

Αμανατίδου Δανάη_Μπούγου Νικολέτα

ΙΟΥΝΙΟΣ 2022

Κάτοψη 1:200

Όψη 1:200

Σηηλιά 3: Τοπικές Γεύσεις

Επιπλέον μεσαία σηηλιά φιλοξενεί τουαλέτες και ένα ασανσέρ για την διευκόλυνση όλων των ατόμων που θέλουν να επισκεφθούν την πολιτιστική διαδρομή.

WC: 36 τ.μ.
Ασανσέρ και διάδρομος: 14 τ.μ.

Σηηλιά 4: Θέαση

Όπως και στην δεύτερη σηηλιά, οι προβολές συνεχίζονται αυτή την φορά με ανεξάρτητο υλικό. Ένας ακόμα χώρος συγκενρώσεων που μπορεί να φιλοξενεί εκδηλώσεις και συγκενρώσεις παράλληλα και με την σηηλιά 2.

Θέαση_2: 92 τ.μ.

Σηηλιά 5: Ρέμβασμα

Η παρτίδα ολοκληρώνεται με την πέμπτη και τελευταία σηηλιά, έναν χώρο αφιερωμένο στην ξεκούραση, το άραγμα και το ρέμβασμα. Ρέμβασμα: 170 τ.μ.

Ο περπατητής μετά την προήγηση του έχει τις απαραίτητες πληροφορίες, γνώσεις, και αισθήσεις πριν την είσοδο στο ιστορικό χαρτό

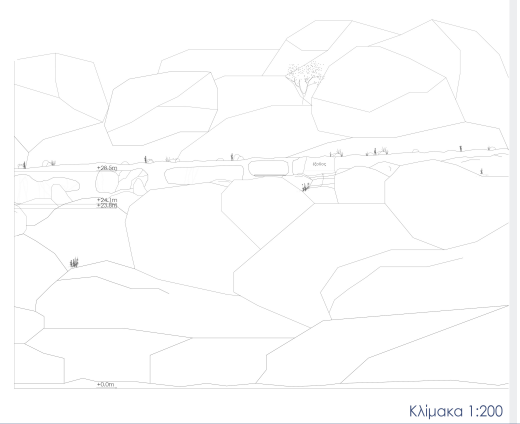
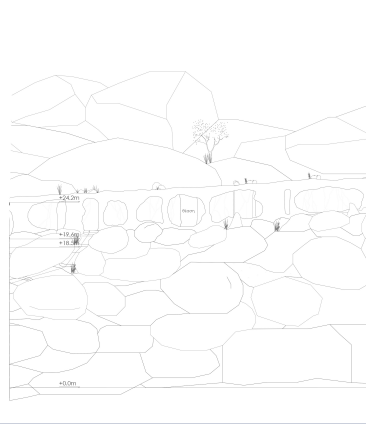
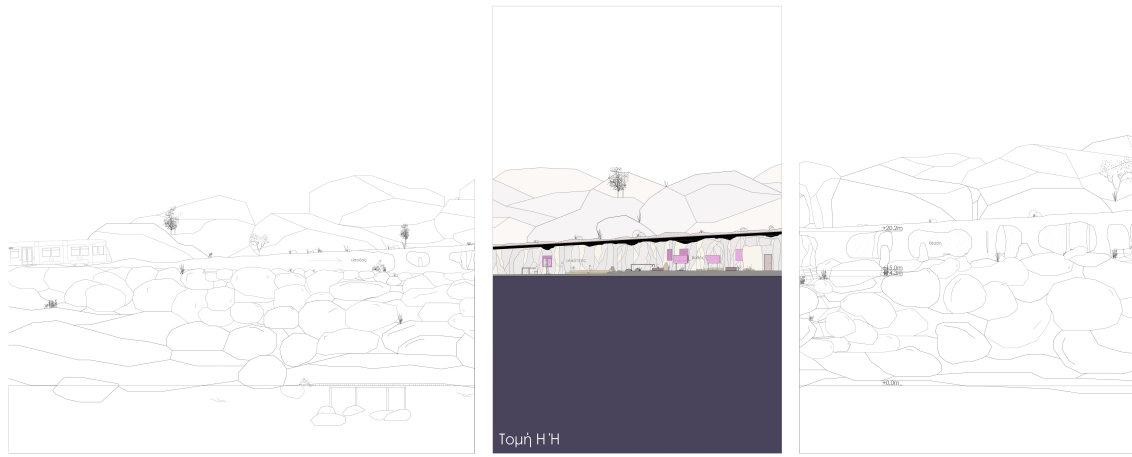
→ έξοδος

Υβριδικά Μονοπάτια: Σηηλιές μετάβασης προς την Μονεμβασία

Αμανατίδου Δανάη_Μπούγου Νικολέτα

ΙΟΥΝΙΟΣ 2022

Διαμήκεις τομές

Τομή Θ'Θ

Τομή Ι'Ι

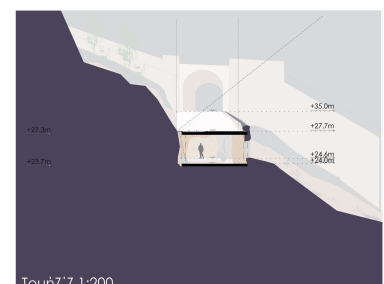
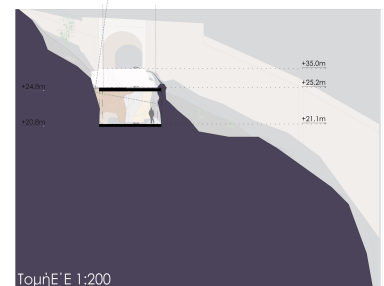
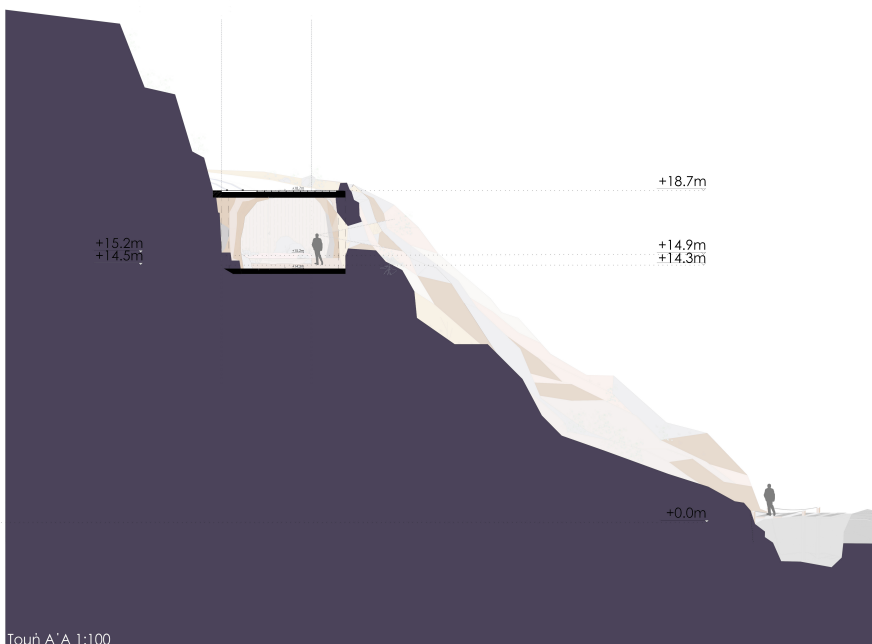
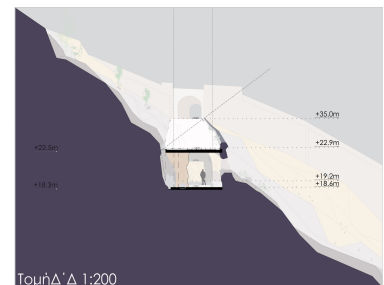
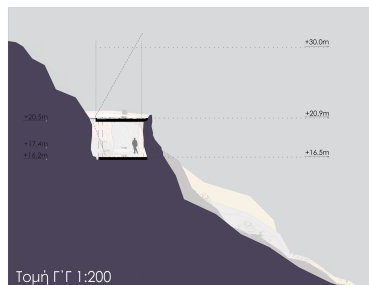
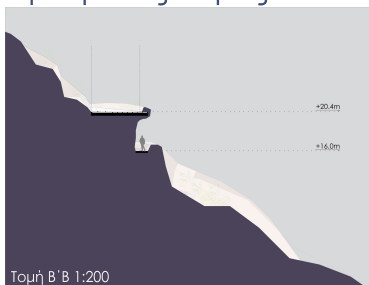
Κλίμακα 1:200

Υβριδικά Μονοπάτια: Σπηλιές μετάβασης προς την Μονεμβασιά

Αμανατίδου Δανάη_ Μπούγου Νικολέτα

ΙΟΥΝΙΟΣ 2022

Εγκάρσιες τομές

Τομή Α'Α' 1:100

Τομή Ζ'Ζ' 1:200

Υβριδικά Μονοπάτια: Σπηλιές μετάβασης προς την Μονεμβασιά

Αμανατίδου Δανάη_ Μπούγου Νικολέτα

ΙΟΥΝΙΟΣ 2022

Σπηλιά 1: Υλικότητα_ Βυθός

Στην πρώτη σπηλιά, βρίσκουμε τη μόνιμη έκθεση της διαδρομής. Το φωτογραφικό υλικό αφορά τα υλικά του νησιού αλλά και πληροφορίες για τον βυθό, τους ζωντανούς οργανισμούς και τη χλωρίδα του τόπου.

Υλικότητα: 94 τ.μ. Βυθός: 100 τ.μ. WC: 16 τ.μ.

Σπηλιά 2: Θέαση

Ενώ η έκθεση συνεχίζεται, παράλληλα βρίσκουμε τη δεύτερη σπηλιά, έναν χώρο προβολών που αφορούν κυρίως τη Μονεμβασιά. Η αίθουσα έχει τη δυνατότητα να φιλοξενήσει συγκεντρώσεις και ημερίδες παντός τύπου. Θέαση_1: 92 τ.μ.

Σπηλιά 3: Τοπικές Γεύσεις

Στην τρίτη και κεντρική σπηλιά, κυριαρχεί ένα μοναστηριακό τραπέζι. Ένας μεγάλος πάγκος εργασίας στην κουζίνα, που κάποιοι ταξιδιώτες τρώνε και κάποιοι ακόμα μαγειρεύουν. Η μεσαία σπηλιά φιλοξενεί τουαλέτες και ένα ασανσέρ για τη διευκόλυνση όλων των ατόμων που θέλουν να επισκεφθούν την πολιτιστική διαδρομή. Κουζίνα: 130 τ.μ. WC: 36 τ.μ. Ασανσέρ και διάδρομος: 14 τ.μ.

Σπηλιά 4: Θέαση

Όπως και στη δεύτερη σπηλιά, οι προβολές συνεχίζονται, αυτή τη φορά με ανεξάρτητο υλικό. Ένας ακόμα χώρος συγκεντρώσεων που μπορεί να φιλοξενεί εκδηλώσεις και συγκεντρώσεις, παράλληλα και με τη σπηλιά 2. Θέαση_2: 92 τ.μ.

Σπηλιά 5: Αέρας

Η παρέμβαση ολοκληρώνεται με την πέμπτη και τελευταία σπηλιά, έναν χώρο αφιερωμένο στην ξεκούραση, το άραγμα και το ρέμβασμα. Ρέμβασμα: 170 τ.μ

Ο περπατητής, μετά την περιήγησή του, έχει τις απαραίτητες πληροφορίες, γνώσεις και αισθήσεις πριν την είσοδό του στο ιστορικό χωριό. Οι σπηλιές θέλαμε να είναι σπηλιές σκιάς για τους επισκέπτες. Μια όαση από τον ζεστό ήλιο του καλοκαιριού, που προσφέρει παράλληλες δραστηριότητες ανάλογα με τις επιθυμίες του κάθε επισκέπτη.

Από μια εκδρομή στη Μονεμβασιά της καραντίνας πριν έναν χρόνο, σήμερα αναπτύξαμε μια ιδέα, ένα concept που αναβαθμίζει το νησί με σεβασμό στην ιστορία και το τοπίο.

Μπορείτε να δείτε ολόκληρη την εργασία, [ΕΔΩ](#).

